

Rapport

Rapport naar aanleiding van een klacht over de officier van justitie te Den Haag.

Publicatiedatum: 29 september 2014

Rapportnummer: 20140119

Klacht

Voorts klaagt verzoeker erover dat hij van de officier van justitie geen afschrift krijgt van de aangifte die tegen hem is gedaan.

Algemeen

Wat is er gebeurd?

Mevrouw Y. komt uit Rusland en werkt voor Stichting K., die zich richt op de culturele uitwisseling tussen Rusland en Nederland. In dit kader is zij vaak in Nederland. Verzoeker werkt ook voor deze Stichting K., maar dan in Nederland. Mevrouw Y. is vaak in Nederland, en verzoeker en mevrouw Y. krijgen een relatie met elkaar. Mevrouw Y wordt dan ingeschreven op het adres van verzoeker in Nederland. In 2010 komt er een einde aan de relatie. Mevrouw Y. is van mening dat verzoeker op twee momenten haar handtekening heeft misbruikt. Namelijk in een brief die hij aan de gemeente Den Haag heeft laten zien waarin staat dat zij uitgeschreven kan worden uit die gemeente, en onder een overeenkomst waarin staat dat verzoeker een groot geldbedrag aan haar heeft geleend. Mevrouw Y. zegt dat zij die twee documenten nooit heeft ondertekend, en doet aangifte tegen verzoeker van valsheid in geschrifte.

Nadat verzoeker als verdachte is gehoord, ontvangt hij op 11 september 2012 een brief dat de aangifte tegen hem wordt geseponeerd omdat er onvoldoende wettig en overtuigend bewijs is, code 02. In de brief staat dat het gaat om "het valselijk opmaken/vervalsen van meerdere geschriften". Verzoeker is het hier niet mee eens en dient op 28 september 2012 een klacht in bij het Openbaar Ministerie te Den Haag. Hij wil graag de sepotcode gewijzigd hebben naar 01, te weten ten onrechte als verdachte aangemerkt.

De Hoofdofficier van justitie te Den Haag laat vervolgens op 19 december 2012 weten bij zijn standpunt te blijven. Omdat verzoeker zich hier niet in kan vinden, heeft hij zich gewend tot de Nationale ombudsman en heeft hij verzocht een onderzoek in te stellen. Hierbij klaagt hij tevens over de weigering van het Openbaar Ministerie om hem een afschrift te sturen van de aangifte van mevrouw Y.

Bevindingen

Feiten uit het strafdossier, voor zover relevant.

Proces-verbaal van aangifte.

Op 18 juli 2011 doet X., die namens mevrouw Y. is gemachtigd, aangifte tegen verzoeker van valsheid in geschrifte. In de aangifte staat te lezen dat mevrouw Y., in haar hoedanigheid van secretaris van de Stichting K., haar handtekening op blanco brieven zette voor het geval er mensen uitgenodigd moesten worden uit Rusland en zij niet aanwezig was.

In 2010, toen het niet goed ging in de relatie tussen mevrouw Y. en verzoeker, heeft verzoeker een brief namens mevrouw Y. opgemaakt, waarin stond dat hij gemachtigd was om haar uit te schrijven uit de gemeente Den Haag. Hij heeft gebruik gemaakt van het ingescande paspoort van mevrouw Y. dat op de computer van verzoeker stond, en hierbij haar handtekening van één van de blanco brieven gebruikt. Het ingescande paspoort was een oud paspoort. Tevens had verzoeker bij de gemeente gemeld dat mevrouw Y. naar Rusland was geëmigreerd, hetgeen niet het geval was.

Dezelfde methode, namelijk gebruik maken van de handtekening die mevrouw Y. op een blanco brief had gezet, heeft verzoeker ook toegepast ten aanzien van een groot geldbedrag. Verzoeker had namelijk in juni 2008 een bedrag van 67.500 euro aan mevrouw Y. geschonken. Later bleek er een brief te zijn met de tekst dat het geen gift was, maar een lening. Hier stond de handtekening van mevrouw Y. onder, terwijl zij dit nooit zelf heeft ondertekend.

Bij de aangifte legde aangever een blanco brief op briefpapier over, stukken uit Rusland die zien op de schenking van 67.500 euro en de vermeende vervalste brief die aan de gemeente Den Haag is voorgelegd.

Proces-verbaal van verhoor.

Verzoeker is op 3 februari 2012 als verdachte gehoord. Verzoeker verklaarde dat hij in 2008 merkte dat mevrouw Y. hem oplichtte. Verzoeker bedoelde daarmee dat hij in 2008 een contract moest tekenen dat het geldbedrag van 67.500 euro geen lening was maar een gift. Verzoeker ontkende verder dat hij de handtekening van mevrouw Y. had vervalst. Volgens verzoeker heeft hij de tekst over het uitschrijven uit de gemeente Den Haag geschreven, maar heeft mevrouw Y. de tekst met daarbij een kopie van haar paspoort zelf ondertekend.

Verzoeker verklaarde verder dat het klopt dat mevrouw Y. handtekeningen heeft gezet op blanco papieren, maar dit was allemaal gedaan op blanco briefpapier van de Stichting K.

Overige stukken in het strafdossier:

blanco briefpapier van de Stichting K. met daarop de handtekening van mevrouw Y.

Brief van mevrouw Y. aan de politie d.d. 4 juni 2011 dat zij haar meldingen over fraude wilde omzetten naar een aangifte tegen verzoeker.

Een in het Russisch opgestelde overeenkomst gedateerd 19 september 2008, welke door een gediplomeerd vertaalster is vertaald op 11 februari 2010. Het betreft een schenkingsovereenkomst waaruit blijkt dat verzoeker 67.500 euro aan mevrouw Y. schenkt. De overeenkomst is ondertekend door verzoeker en door mevrouw Y.

Een verklaring d.d. 12 januari 2009 waarin staat dat mevrouw Y. het geldbedrag van 67.500 euro van verzoeker heeft geleend en bij de omschrijving bij de bank "schenkingsovereenkomst" vermeld staat, omdat de Russische bank geen genoegen nam met het woord lening.

Een verstekvonnis d.d. 3 november 2010 gewezen door de civiele rechter van de rechtbank 's-Gravenhage, waarbij de rechter de vordering van verzoeker op mevrouw Y. ter grootte van 67.500 euro toewijst.

Standpunt verzoeker:

Verzoeker liet weten, met de kennis van nu, vanaf het begin af aan opgelicht te zijn geweest door mevrouw Y. Hij verklaarde zich hier in de beginjaren van hun relatie niet bewust van te zijn geweest omdat de liefde te sterk was, maar dat het later tot hem was doorgedrongen. Verzoeker gaf aan dat hij de handtekeningen van mevrouw Y. niet had vervalst en dat hij er door haar is ingeluisd.

Handtekening op uitschrijvingsdocument gemeente.

Wat betreft de uitschrijving uit de gemeente Den Haag, merkte verzoeker op dat hij het uitschrijvingsdocument jaren eerder samen met mevrouw Y. had opgesteld en dat zij het toen had ondertekend. Het document was toen bewust niet gedateerd. De uitschrijving dateerde nog uit een periode dat verzoeker en mevrouw Y. een verblijfsvergunning voor haar aanvroegen. Bij een afwijzing hiervan moest zij uit de GBA, waarin zij vermeld stond op het adres van verzoeker, worden geschreven. Het uitschrijvingsdocument werd toen opgesteld zodat verzoeker dit namens mevrouw Y. dan kon indienen, zodat zij hiervoor niet speciaal naar Nederland hoefde te komen. Het gebruikte paspoort van mevrouw Y. was op dat moment gewoon geldig. Als hij in 2010 de uitschrijving had willen vervalsen, dan had hij wel gebruik gemaakt van het geldige paspoort van mevrouw Y. en niet van het paspoort van haar dat reeds was verlopen. Daarbij komt dat hij een kopie van het geldige paspoort bij zich had op het moment dat hij mevrouw Y. in 2010 ging uitschrijven. Ook heeft hij geen gebruik gemaakt van de handtekening die eerder door mevrouw Y. op het blanco briefpapier van Stichting K. was gezet. Hij voert hiertoe aan dat het niet mogelijk is om een kopie van het paspoort op het papier te krijgen zonder dat het briefhoofd van de Stichting K. te zien is.

Verzoeker is zich er van bewust dat hij het document, dat dus met volledige wilsovereenstemming door mevrouw Y. was ondertekend, in 2010 gebruikt heeft in een andere situatie dan die mevrouw Y. in gedachten had toen zij haar handtekening zette. Hij heeft het gebruikt om een - in zijn ogen - oplichter die niet alleen naar hem toe, maar ook naar Nederlandse instanties toe niet geheel eerlijk was, zijn huis uit te zetten.

Ten slotte benadrukte verzoeker dat hij meermalen het originele uitschrijvingsdocument aan de politie heeft aangeboden, zodat zij kon nagaan of de handtekening vervalst was. Dit hebben de politie en het Openbaar Ministerie altijd geweigerd, hetgeen hem zeer heeft verbaasd.

Handtekening op leenovereenkomst

Ten aanzien van het geldbedrag gaf verzoeker aan dat hij op 26 juni 2008 een contract met mevrouw Y. had opgesteld waaruit bleek dat zij dit bedrag van hem leende. Zij had het geld nodig

om haar ex-partner uit haar woning te kunnen kopen. Verzoeker heeft hiertoe zijn hypotheek verhoogd om op deze manier het geld aan mevrouw Y. te kunnen lenen. Verzoeker had het vertrouwen dat wanneer mevrouw Y. daadwerkelijk naar Nederland zou komen om te werken en te wonen, het bedrag aan hem zou worden terugbetaald. Tijdens de civiele procedure heeft mevrouw Y. dit contract ook niet betwist, aldus verzoeker. Ook merkt verzoeker op dat dit contract, van 26 juni 2008, ontbreekt in het strafdossier. Verzoeker legde een kopie van het contract over aan de Nationale ombudsman.

Op 28 augustus 2008 is het geld bij verzoeker afgeschreven. Mevrouw Y. gaf echter aan dat haar bank in Sint Petersburg het bedrag niet wilde vrijgeven omdat de herkomst niet was aangetoond. Hierop is verzoeker naar Sint Petersburg afgereisd met een hypotheekakte, om aan te kunnen tonen waar het geld vandaan kwam. Verzoeker gaf aan dat de bankemployee waarmee zij een afspraak hadden alleen maar Russisch sprak. Mevrouw Y. moest alles vertalen. Er is toen besloten om voor intern gebruik binnen de bank een Russischtalige schenkingsovereenkomst op te maken, waarna de bank het bedrag vrij zou kunnen geven. Volgens verzoeker is hij destijds onder valse voorwendselen door mevrouw Y. naar Sint Petersburg gelokt zodat hij deze Russischtalige schenkingsovereenkomst zou tekenen. Verzoeker verklaarde verder dat hij veel stukken had die konden aantonen dat het zo in Rusland was gegaan, maar dat de politie helemaal niet de tijd nam om de stukken in te kijken. Ook stond de naam van de bankemployee op de overeenkomst, zodat de politie bij haar navraag had kunnen doen over wat er precies was afgesproken. Verzoeker gaf aan dat hij, omdat hij het allemaal toch niet helemaal vertrouwde, mevrouw Y. op 12 januari 2009 een verklaring liet ondertekenen waarin stond dat zij het bewuste geldbedrag van verzoeker had geleend.

Uiteindelijk heeft er een comparitie van partijen plaatsgevonden en zijn verzoeker en mevrouw Y. op 2 november 2011 overeengekomen dat mevrouw Y. de helft, te weten 33.750 euro aan verzoeker zal betalen. Dit is inmiddels gebeurd.

Verzoeker kan zich gelet op het voorstaande dan ook niet vinden in sepotcode 02. Hij is er ingeluisd door verzoekster, en heeft zich nooit schuldig gemaakt aan het vervalsen van haar handtekening.

Afschrift van de aangifte

Verzoeker bracht in dit verband nog naar voren dat hij het van een onbehoorlijke rechtsgang vindt getuigen dat politie en justitie hem niet hebben voorzien van een afschrift van de aangifte. Juist het onderzoeksbelang brengt volgens verzoeker met zich mee dat een verdachte op de hoogte moet zijn van de beschuldigingen, zodat hij zich voldoende kan verweren.

Leenovereenkomst 26 juni 2008

Verzoeker legde aan de Nationale ombudsman een handgeschreven stuk over waarin - kort gezegd - staat vermeld dat verzoeker aan mevrouw Y. een geldbedrag leent van 67.500 euro. Het contract is door zowel verzoeker als mevrouw Y. ondertekend, en gedateerd op 26 juni 2008.

Standpunt minister

De minister achtte de klachten van verzoeker ongegrond. Hij voerde hiertoe onder meer het

volgende aan.

Sepotcode:

Ten aanzien van de sepotcode liet de minister allereerst weten dat hij deze klacht had beoordeeld aan de hand van de Aanwijzing sepotgronden. Daarin staat, kort gezegd, dat de sepotgrond 01 dient te worden gebruikt voor die gevallen waarin aanvankelijk een verdenking op goede gronden is gerezen, maar nadien het opsporingsonderzoek heeft geleid tot het resultaat dat voldoende aannemelijk is geworden dat de verdachte onschuldig is aan het feit waarop de verdenking betrekking had.

Wat betreft de handtekening die gebruikt is op de brief aan de gemeente om mevrouw Y. uit te laten schrijven en haar als geëmigreerd te laten registreren merkte de minister het volgende op. Uit het politiedossier volgt dat mevrouw Y. niet zelf een wijzigingsopdracht heeft gegeven. Uit het politieonderzoek volgt aan de andere kant ook niet dat de handtekening van mevrouw Y. valselijk op de brief/machtiging is gebruikt. Toch valt niet zonder meer aan te nemen dat zij uitdrukkelijk heeft ingestemd met de door verzoeker opgestelde verklaring, zo stelde de minister. Verzoeker heeft gebruik gemaakt van een oude paspoortkopie van mevrouw Y., nu gebleken is dat dit paspoort in de gebruikte machtiging reeds twee jaar daarvoor (in 2008) was verlopen. Het ligt niet in de rede dat mevrouw Y. haar handtekening heeft gezet onder een oude kopie, aldus de minister. Daarnaast blijkt uit de verklaring die verzoeker heeft afgelegd dat hij mevrouw Y. "uit huis heeft gegooid" vanwege het feit dat zij nooit in Nederland verbleef en "alleen naar Nederland kwam om stempels te halen voor een AOW-uitkering". Volgens de minister versterkt dit het vermoeden dat het initiatief tot uitschrijving van het Haagse adres en uitschrijving van de Nederlandse basisadministratie, bij verzoeker vandaan kwam. Daarnaast staat niet ter discussie, ook niet door verzoeker, dat verzoeker beschikte over blanco vellen waarop de handtekening van mevrouw Y. stond. Deze vooraf gezette handtekeningen werden rechtsonder op het blanco document gezet. Ook het document dat verzoeker heeft gebruikt als machtiging van mevrouw Y, bevat haar handtekening op dezelfde positie rechtsonder in het document. Gelet op deze omstandigheden is de minister van oordeel dat er voldoende was om aan te nemen dat, weliswaar onvoldoende overtuigend is vastgesteld dat verzoeker daadwerkelijk de handtekening van mevrouw Y. valselijk heeft gebruikt voor een machtiging, doch geenszins voldoende aannemelijk is geworden dat verzoeker onschuldig is aan een strafbaar feit. Met betrekking tot de beschuldiging van mevrouw Y. dat verzoeker ook haar vooraf gezette handtekening zou hebben gebruikt op een valselijk opgesteld document dat hij heeft ingebracht in een civiele procedure, onthield de minister zich van een oordeel.

Afschrift van de aangifte

De minister gaf aan dat het verstrekken en/of verlenen van inzage aan verdachte op grond van artikel 30 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 1.) doorgaans pas plaatsvindt vanaf het moment dat de verdachte in redelijkheid rekening kan houden met zijn vervolging. Van een dergelijk kennisnemingsrecht is geen sprake als het onderzoek nog onvoldoende is uitgekristalliseerd of nog bij de politie ligt. Weliswaar geldt dan het inzagerecht uit de artikel 25 Wet Politiegegevens of artikel 39i Wet Justitiële en strafvorderlijke gegevens (zie Achtergrond, onder 2 en 3.), doch deze inzage kan worden geweigerd op grond van onderzoeksbelangen. Het onderzoeksbelang kan er in gelegen zijn dat een verdachte tijdens zijn

verhoor zelfstandig en onbevangen verklaart over de feiten, bezien vanuit zijn eigen informatiepositie. Indien hem de verklaringen van de aangever of aangeefster zouden worden voorgehouden, zou hij immers in staat worden gesteld om zijn verhaal aan te passen aan hetgeen de politie reeds van de aangever of aangeefster heeft vernomen. Zolang er nog geen vervolgingsbeslissing is genomen en in beginsel nadere verklaringen nodig kunnen blijken, wordt er om die reden aan verdachten geen inzage gegeven in de aangifte, aldus de minister.

De minister gaf aan dat het bezwaar van inzage in de aangifte in het geval van verzoeker niet meer bestond toen verzoeker hier tijdens de klachtenprocedure om vroeg. De hoofdofficier bood hem toen aan om van dit inzagerecht gebruik te komen maken op het parket. Verzoeker heeft hiervan geen gebruik gemaakt omdat hij uitsluitend afschriften wilde hebben. Dit komt voor rekening van verzoeker. De minister gaf aan dat uit de Aanwijzing Wet Justitiële en strafvorderlijke gegevens (zie Achtergrond, onder IV) volgt dat aan het recht op kennisneming op verschillende manieren kan worden voldaan, bijvoorbeeld door een mededeling of inzage in de betreffende gegevens. De minister gaf aan dat artikel 39i van de Wjsg niet verplicht tot afgifte van de stukken. Ook dit klachtonderdeel achtte de minister dus ongegrond.

Beoordeling

Ten aanzien van de sepotcode:

Welk behoorlijkheidsvereiste is van toepassing?

De Nationale ombudsman toetst de handelwijze van de officier van justitie aan het redelijkheidvereiste. Het redelijkheidvereiste houdt in dat overheidsinstanties de verschillende belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Dit brengt met zich mee dat de overheid bij haar handelen de relevante feiten verzamelt en kijkt naar alle omstandigheden. De verzamelde gegevens worden betrokken bij de belangen die op een zorgvuldige wijze tegen elkaar worden afgewogen.

Kader

Ingevolge de Aanwijzing gebruik sepotgronden dient sepotcode 01 gebruikt te worden in die gevallen waarbij iemand onterecht als verdachte is aangemerkt, zoals in het geval van een valse aangifte of persoonsverwisseling.

Sepotcode 01 dient ook gebruikt te worden voor de gevallen waarin aanvankelijk een verdenking op - op zichzelf - goede gronden is gerezen, maar nadien het opsporingsonderzoek heeft geleid tot het resultaat dat voldoende aannemelijk is geworden dat de verdachte onschuldig is aan het feit waarop de verdenking betrekking had.

In artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering is vastgelegd dat iemand slechts als verdachte kan worden aangemerkt indien het vermoeden van schuld steunt op specifieke feiten of omstandigheden van het geval, en dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten redelijk is (zie Achtergrond, onder III). Dit redelijk vermoeden rechtvaardigt het instellen van een strafrechtelijk onderzoek naar de verdachte, maar is niet gelijk aan de situatie waarin tegen een verdachte zodanig belastend bewijs is verzameld dat een veroordeling mogelijk of aannemelijk lijkt.

Hoe luidt het oordeel over de aanvankelijke verdenking?

Allereerst is derhalve de vraag aan de orde of verzoeker aanvankelijk terecht als verdachte is aangemerkt. De Nationale ombudsman beantwoordt deze vraag bevestigend. Er lag een aangifte die ondersteund werd door stukken waaruit bleek dat verzoeker beschikte over blanco vellen papier met daarom de handtekening van aangeefster. Ook werden stukken die zagen op de schenking dan wel lening, en het uitschrijven van aangeefster uit de gemeente Den Haag overgelegd. Op grond van deze stukken was er sprake van een redelijk vermoeden van schuld en kon verzoeker als verdachte worden aangemerkt en verhoord.

Hoe luidt het oordeel ten aanzien van de verdenking na afronding van het opsporingsonderzoek?

De vraag is nu of in dit geval het redelijk vermoeden van schuld bleef bestaan nadat verzoeker zelf een verklaring had afgelegd, zijn visie gaf over de bewijsmiddelen en zelf aanvullende stukken had overgelegd. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de verklaring van verzoeker, alsmede zijn nadien geuite argumenten op grond waarvan verzoeker van mening is dat voldoende aannemelijk is geworden dat hij onschuldig is, aanleiding geven om te stellen dat het redelijk vermoeden van schuld in de zin van artikel 27 lid 1 Sv - zowel ten aanzien van de handtekening op de leenovereenkomst, als op het uitschrijvingsdocumenten bij de gemeente - is komen te vervallen.

Ten aanzien van het uitschrijvingsdocument.

Verzoeker heeft verklaard dat hij het uitschrijvingsdocument jaren eerder samen met mevrouw Y. heeft opgesteld toen zij nog een in fase zaten waarin er een verblijfsvergunning voor haar was aangevraagd. Mevrouw Y. had verzoeker toen gemachtigd om haar bij afwijzing op haar aangevraagde verblijfsvergunning uit te schrijven van zijn adres. Zij hoefde dan niet zelf over te komen uit Rusland, aldus verzoeker. De Nationale ombudsman acht dit een geloofwaardige en afdoende verklaring op het aan hem gemaakte verwijt dat het uitschrijvingsdocument door hem zou zijn vervalst. De sterkste aanwijzing hiervoor is dat er bij het opgestelde en aan de gemeente aangeboden uitschrijvingsdocument een verlopen paspoort van mevrouw Y. zat, dat destijds op het moment dat het uitschrijvingsdocument volgens verzoeker zou zijn opgemaakt echter nog niet was verlopen. Niet valt in te zien waarom verzoeker, als hij daadwerkelijk in 2010 een valse machtiging heeft opgesteld, gebruik zou maken van een verlopen paspoort, nu hij ook over een kopie van het nieuwe, op dat moment geldige paspoort van mevrouw Y. beschikte. Voorts is verzoeker altijd zeer consistent geweest in zijn verklaring en heeft hij het originele uitschrijvingsdocument meermalen aangeboden aan politie en justitie zodat zijn onschuld, middels nader onderzoek, kon worden aangetoond. Politie en justitie hebben hiervan geen gebruik gemaakt. Al deze omstandigheden tezamen genomen verdient verzoeker op dit punt naar het oordeel van de Nationale ombudsman het voordeel van de twijfel.

Dat het duidelijk is dat mevrouw Y. de machtiging destijds niet aan verzoeker heeft verstrekt zodat zij een paar jaar later, tegen haar wil, door verzoeker kon worden uitgeschreven bij de gemeente, staat niet ter discussie. Ook verzoeker geeft dit toe. Echter, het gebruik van het document in een andere situatie dan waarvoor de machtiging aanvankelijk was gegeven, brengt nog niet met zich mee dat verzoeker zich schuldig heeft gemaakt aan het hem verweten strafbare feit "valsheid in geschrifte". De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat het voldoende aannemelijk is geworden dat verzoeker onschuldig is aan het valselijk opstellen van het bewuste

uitschrijvingsdocument.

Ten aanzien van de leenovereenkomst.

Ook in dit geval is de Nationale ombudsman van oordeel dat verzoeker een afdoende en geloofwaardige verklaring heeft gegeven op het verwijt dat hij de handtekening van mevrouw Y. op het document van 12 januari 2009 zou hebben vervalst. Verzoeker heeft verteld hoe het gegaan is met het door hem geleende geld aan mevrouw Y., inhoudende dat de intentie altijd was dat mevrouw Y. het geld zou lenen, dat zij dit ook in 2008 zo op papier hebben gezet, maar dat er in Rusland opeens alleen een schenkingsovereenkomst kon worden opgesteld. Om zijn verhaal kracht bij te zetten heeft verzoeker een zowel door hem als door mevrouw Y. ondertekende handgeschreven verklaring van 26 juni 2008 overgelegd, waarin staat vermeld dat verzoeker het bewuste geldbedrag aan mevrouw Y. leende. Dat verzoeker dit nogmaals door middel van de verklaring van 12 januari 2009 wilde bevestigen omdat er in Rusland een schenkingsovereenkomst was opgemaakt voor het bedrag en hij het allemaal niet vertrouwd, komt de Nationale ombudsman niet vreemd voor. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat het voldoende aannemelijk is geworden dat verzoeker onschuldig is aan het valselijk opstellen van de bewuste leenovereenkomst.

De Nationale ombudsman komt dan ook tot de conclusie dat de zaak tegen verzoeker niet met sepotcode 02 kon worden afgedaan en dat de officier van justitie in strijd met het redelijkheidsvereiste heeft gehandeld. De Nationale ombudsman ziet hierin aanleiding tot het doen van een aanbeveling.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Ten aanzien van het afschrift van de aangifte:

Welk behoorlijkheidsvereiste is van toepassing?

Het beginsel van fair play houdt voor overheidsinstanties in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten en daarbij zorgen voor een eerlijke gang van zaken. Dit houdt onder meer in dat wanneer een burger kennis wil nemen van de aangifte die tegen hem is gedaan, deze kennisneming zo dient plaats te vinden dat de burger voldoende wetenschap heeft waartegen hij zich moet verweren.

Hoe luidt het oordeel?

Op het moment dat verzoeker een afschrift van de aangifte van mevrouw Y. aan de officier van justitie vroeg, was de strafzaak tegen hem al geseponneerd. Het weigeren van kennisname van de aangifte op grond van het onderzoeksbelang was dan ook niet aan de orde. Verzoeker werd uitgenodigd om de aangifte op het parket te komen inzien. Volgens de minister was er op grond van de Aanwijzing Wet Justitiële en strafvorderlijke gegevens (WJsg) geen aanleiding om tot het verstrekken van een kopie van de aangifte over te gaan.

Verzoeker deed zijn verzoek op 28 september 2012, en kreeg op 19 december 2012 antwoord van de hoofdofficier van justitie. Op dat moment was de oude Aanwijzing WJsg nog van toepassing (geldig tot 1 september 2013, zie Achtergrond, onder V). Ten aanzien van de wijze

waarop het recht tot inzage vorm kan krijgen, wordt in de oude aanwijzing nog verwezen naar de tweede nota van wijziging van de Tweede Kamer, waarin de voorkeur wordt gegeven aan het verstekken van een schriftelijke uitdraai van gegevens. Echter, hierbij gaat het wel om gegevens die over de betrokkene zijn verwerkt in Compas. Deze situatie is hier niet aan de orde. Nu de nieuwe Aanwijzing WJSG (ingangsdatum 1 september 2013) niet tot afgifte van een stuk verplicht en de Nationale ombudsman in een eerder rapport dat ziet op een soortgelijk geval (2013/105) ook heeft geoordeeld dat er geen kopieën hoeven te worden verstrekt, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de hoofdofficier van justitie, door verzoeker inzage te bieden in de aangifte van mevrouw Y., niet in strijd heeft gehandeld met het vereiste van fair play. Immers, verzoeker kon zich op die wijze op de hoogte stellen van de aan hem gemaakte verwijten, waarbij het overigens ook mogelijk is om aantekeningen te maken. De Nationale ombudsman ziet dan ook niet in op welke wijze verzoeker, door hem geen afschrift te verstrekken maar wel inzage te verlenen in de aangifte, in zijn belang zou zijn geschaad.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de officier van justitie te Den Haag is

gegrond ten aanzien van het ten onrechte gebruik maken van sepotcode 02, wegens strijd met het redelijkheidsvereiste;

niet gegrond ten aanzien van het niet verstrekken van een kopie van de aangifte.

Aanbeveling

De Minister van Veiligheid en Justitie wordt in overweging gegeven te bevorderen dat aan verzoeker een nieuwe sepotbeslissing wordt uitgereikt waarbij rekening wordt gehouden met hetgeen de Nationale ombudsman hiervoor heeft overwogen.

De Nationale ombudsman,

mr. F.J.W.M. van Dooren,

waarnemend ombudsman

Achtergrond

Wetboek van Strafvordering

Artikel 30

1. Tijdens het gerechtelijk vooronderzoek staat de rechter-commissaris, en overigens tijdens het voorbereidende onderzoek het openbaar ministerie, aan den verdachte op diens verzoek toe van de processtukken kennis te nemen.

2. Niettemin kan de rechter-commissaris of het openbaar ministerie, indien het belang van het onderzoek dit vordert, den verdachte de kennisneming van bepaalde processtukken onthouden. In

dit geval wordt den verdachte schriftelijk medegedeeld dat de hem ter inzage gegeven stukken niet volledig zijn.

Wet Politiegegevens

Artikel 25 eerste lid

De verantwoordelijke deelt een ieder op diens schriftelijke verzoek binnen zes weken mede of, en zo ja welke, deze persoon betreffende politiegegevens verwerking ondergaan. Hij verstrekt daarbij tevens desgevraagd inlichtingen over de vraag of de deze persoon betreffende politiegegevens gedurende een periode van vier jaar voorafgaande aan het verzoek zijn verstrekt en over de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de gegevens zijn verstrekt. De verantwoordelijke kan zijn beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen, dan wel voor ten hoogste zes weken indien blijkt dat bij verschillende regionale of landelijke eenheden van de politie politiegegevens over de verzoeker worden verwerkt. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan.

Wet Justitiële en strafvorderlijke gegevens

Artikel 39i eerste lid.

Het College van procureurs-generaal deelt een ieder op diens schriftelijke verzoek binnen zes weken mede of, en zo ja welke, deze persoon betreffende strafvorderlijke gegevens verwerking ondergaan. Het College van procureurs-generaal kan zijn beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan.

IV. Aanwijzing Wet Justitiële en strafvorderlijke gegevens 2012A014, geldig vanaf 1 september 2013

(...) Aan het recht op kennisneming kan op verschillende manieren worden voldaan, bijvoorbeeld door een mededeling of inzage in de betreffende gegevens. Artikel 39i verplicht in ieder geval niet tot afgifte van stukken.

V. Aanwijzing Wet Justitiële en strafvorderlijke gegevens 2012A015, geldig tot 1 september 2013

(...) Op welke wijze het recht op inzage vorm kan krijgen in de praktijk, meldt de toelichting bij de tweede nota van wijziging (TK 28 886, nr 8): 'Het Openbaar Ministerie kan op een effectieve en toereikende wijze aan het recht op kennisneming voldoen door het verstrekken van een schriftelijke uitdraai van de gegevens die over betrokkene zijn verwerkt in (...) COMPAS. Deze wijze van kennisgeving verdient de voorkeur boven het verschaffen van inzage in stukken of het doen van mondelinge mededelingen (...).(...)